

SCHAKEN

door
Hans Böhm

De beste schaker op de wereld de Noor Magnus Carlsen (geboren 1990) laat de laatste jaren hoogst opmerkelijke acties zien, zowel op als naast het bord. Met als resultaat dat zijn prestaties in het klassieke schaakspel minder indrukwekkend zijn. Even in vogelvlucht zijn carrière: met 13 jaar Grootmeester, met 23 jaar de historisch hoogste Elo-rating 2861 en wereldkampioen van 2013-2023. Hij is nooit verslagen want hij gaf de titel vrijwillig op. Vanaf dat moment komen de verhalen waarin Carlsen een cruciale rol speelt. Soms voel je met hem mee, soms begrijp je het niet. Vrijwillig een titel opgeven geeft te denken. Carlsen was het niet eens met de gehanteerde WK-formule maar er had toch wel een compromis mogelijk moeten zijn met de Wereld-

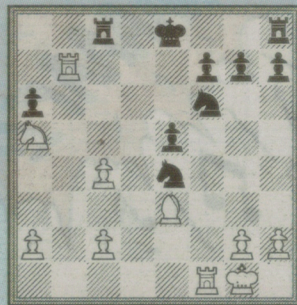
schaakbond FIDE. Nu zitten we opgescheept met zwakke kampioenen, dat is niet goed voor het aanzien van de schaaksport. Het had zeker ook te maken met de beschuldiging in 2022 van Carlsen dat de Amerikaan Hans Niemann vals speelde. Beiden eisten belachelijk hoge sommen geld (100 miljoen of zo) en het schandaal werd wereldnieuws. In 2023 werd de vrede getekend en in 2026 kwam er een Netflix-serie over het hele onverkwikkelijke schandaal. In 2024 werd Carlsen geweigerd in een snelschaaktoernooi omdat hij een spijkerbroek droeg. Hij was nota bene een van de gezichten van het kledingmerk G-Star. De FIDE heeft die strakke regels omtrent kleding wijselijk weer teruggedraaid en Carlsen en G-Star verlengden hun contract door al deze gratis reclame. Carlsen ging zich meer en meer toeleggen op snel-

schaken en rapid, ook via internet. Hij werd in beide disciplines wereldkampioen van 2022 t/m 2025 en hij behield de hoogste Elorating 2835 in het klassieke schaak (nummer 2 komt op grote afstand: Nakamura met 2790). Carlsen heeft zich al eens laten ontvallen dat het serieuze schaak (partijen van zo'n 5 uur) hem minder interesseert maar soms speelt hij nog wel een echt toernooi. Zoals nu in Malmö het Sigeman-toernooi, waar Jan Timman ook zo graag en vaak aan meedeed. Maar Carlsen speelt niet meer zijn foutloze spel.

J. van Foreest – M. Carlsen
Bij Jorden zie je eigenlijk het omgekeerde beeld van Magnus: de laatste jaren is Jorden meer en meer uitgegroeid tot een echte wereldtopper.

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4
4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 a6 6.f4 e5
7.Pb3 Le7 8.fxe5 dxe5

Is Carlsen Carlsen nog wel?

9.Dxd8+ Lxd8 10.Le3 Le6

Ook zonder dames zit er veel spel in deze Najdorf-variant van het Siciliaans.

11.Pc5 La5 12.Ld3 Lc8
13.Pb3 Lxc3+ 14.bxc3 Ld7
15.Pa5 Lc6 16.Tb1 Lxe4 17.Lxe4
Pxe4 18.Txb7

Wit heeft een klein voordeel behouden vanuit de opening omdat zijn stukken wat actiever staan.

18...Pd7 19.0-0 Tc8 20.c4
Pdf6

Diagram 1

Je verwacht hier zetten als T1.c5 of T1.Ta7 en wit staat beter maar Jorden speelt

met fantasie en dwingt zwart tot een kwaliteitsoffer:

21.Pc6! Txc6 22.Tb8+ Ke7
23.Txh8 Txc4 24.Ta8 Ta4
25.c4 Txa2 26.Lb6 Ke6 27.c5
Tc2 28.Txa6 Ke7?

We kennen Carlsen van zijn grote accuratesse. Na 28...Pd5 29.Ld8+ Kd7 30.Lh4 f6 31.Ta7+ Ke6 32.Txg7 h5 heeft zwart voldoende tegenspel met die sterke paarden en de actieve toren.

29.Ta7+ Ke6 30.Ta6 Ke7
31.Td1 Pd5 32.Ld8+ Ke8
33.Ta8 f6 34.Lxf6+ Kf7
35.Lg5 Txc5

De vereenvoudigingen zijn in het voordeel van wit. Vanaf hier moet zwart vechten voor de remise.

36.Lc1 h6 37.Ta7+ Kg8
38.h3 Tb5 39.Kh2 Pef6
40.Td3 Tc5 41.Lb2 Pf4 42.Tg3
P6h5 43.Tc3 Td5 44.Tc2 Kh7
45.La1 Pg6 46.Tca2 Td1 47.Te2
Td5 48.Lc3 Phf4 49.Te3 Tb5
50.Ta5 Tb3 51.Ld4 Txe3
52.Lxe3 Ph4

Wit heeft op ingenieuze

wijze torenruil afgedwongen. De stelling moet gewonnen zijn (53.g4).

53.Ld2? Pfxg2 54.Kg3 e4
55.Ta7 Kg8 56.Ta4 e3 57.Lxe3
Pxe3 58.Kxh4 Kh7

Er volgt een interessant gevecht tussen toren en paard. 59.Ta5 Kg6 60.Te5 Pf5+ 61.Kg4 Pd4 62.Te4 Pb5 63.Tc4 Kh7 64.Tc6 Pd4 65.Td6 Pb5 66.Td7

Pc3? 67.Kf5 Pe2 68.Te7 Pd4+ 69.Kf4 Kg6 70.Te4 Pb5 71.Tc4 Kh5 72.Ke5 g5 73.Ke6 Pa3 74.Td4 Pb5 75.Td3 Kh4 76.Ke5 h5 77.Tb3 Pa7 78.Tc3 Pb5 79.Tc5 Pa3 80.Kf5 Pb1 81.Tc2 Pa3 82.Tb2 g4 83.hxg4 hxg4 84.Kf4 Kh5 85.Ta2 Pc4 86.Tc2 Pa3?

De laatste kans. Met 86...Pb6 87.Tc5+ Kh4 88.Tg5 Pd7 bereikt zwart een theoretische remisestelling.

87.Tc3 Pb1 88.Td3
Zwart geeft op, het paard gaat verloren.

Volgende keer de einduitslag.

VOLGENDE WEEK:
MAX REBATTU JR (BRIDGE)